

Znalectví hmotné kultury doby římské a doby stěhování národů

Základní studijní literatura

- Dragendorff, H. 1895: Terra Sigillata, Bonner Jahrbücher 96/97, 18-155.
- Droberjar, E. 1991: Terra Sigillata in Mähren. Funde aus germanischen Lokalitäten. Brno.
- Droberjar, E. 1997a: Časně římské spony západní proveniencie v Čechách, Archeologie ve středních Čechách 1, 273-301.
- Droberjar, E. 1997b: Studien zu den germanischen Siedlungen der älteren römischen Kaiserzeit in Mähren. In: FAP 21, Praha.
- Droberjar, E. 1999: Od plaňanských pohárů k vinařické skupině, SNM LIII, ř. A-historie 1-2, 1-58.
- Droberjar, E. 2002: Encyklopedie římské a germánské archeologie v Čechách a na Moravě. Praha.
- Droberjar, E. 2008: Mladší doba římská. In: Salač, V. (ed.) et al: Archeologie pravěkých Čech/8. Doba římská a doba stěhování národů. Praha, 127-154.
- Droberjar, E. 2008: Doba stěhování národů. In: Salač, V. (ed.) et al: Archeologie pravěkých Čech/8. Doba římská a doba stěhování národů. Praha, 156-214.
- Eggers, H. J. 1951: Der römische Import im freien Germanien, Hamburg.
- Jančo, M. 2003: Římsko-provinciální užitková keramika v Čechách, Archeologie ve středních Čechách 7, 261-318.
- Jančo, M. 2000: Nálezy římských mincí z Dolních a Horních Počernic. Niekoľko poznámok k nálezom římských mincí z germánských sídlisk a z germánských hrobů v Čechách, AR LII/1, 54-78.
- Karasová, Z. 1998: Die römischen Bronzegefäße in Böhmen. In: FAP 22, Praha.
- Kolník, T. 1984: Římske a germánske umenie na Slovensku. Bratislava.
- Kolníková, E. 1980: Římské mince na Slovensku. Bratislava.
- Krekovič, E. 1987: Římske importy na Slovensku, PA LXXVIII, 231-282.
- Krekovič, E. 1998: Römische Keramik aus Gerulata. In: Studia archeologica et medievalia IV. Bratislava.
- Kuzmová, K. 1997: Terra Sigillata im Vorfeld des Nordpannonischen Limes. Nitra
- Musil, J. 1994: Römische Waffen und Rüstungen aus Böhmen, PA LXXXV-1, 5-14.
- Salač, V. 2008: Starší doba římská. In: Salač, V. (ed.) et al: Archeologie pravěkých Čech/8. Doba římská a doba stěhování národů. Praha, 17-100, 114-126.
- Sakař, V. 1985: O keramice římských provincií, ZČSA 28.
- Peškař, I. 1988: Hrnčířské pece z doby římské na Moravě, PA LXXIX/1, 106-169.
- Tejral, J. 1982: Morava na sklonku antiky. Praha.
- Tejral, J. 1993a: Na hranicích impéria (doba římská). In: Podborský, V. (ed.): Pravěké dějiny Moravy. Brno, 424-470.
- Tejral, J. 1993b: Za dob velkého neklidu (doba stěhování národů). In: Podborský, V. (ed.): Pravěké dějiny Moravy. Brno, 471-503.
- Tejral, J. – Peška, J. (eds.) 2002: Das Königsgrab aus der älteren römischen Kaiserzeit von Mušov (Tschechische Republik). RGZF 55/1-3, Mainz.
- Zeman, T. 2001: Germánská kostěná a parohová industrie doby římské ve středoevropském barbariku, SPFFBU M 6, 107-147.

I. Šperky a součásti oděvu

I/1. Výběr souhrnných i dílčích prací ke sponám z DR A DSN

- ALMGREN, O. 1897: Studien über Nordeuropäische Fibelformen der ersten nachchristlichen Jahrhunderte mit Berücksichtigung der provinzial-römischen und südrussischen Formen. Stockholm.
- DROBERJAR, E. 2002: Spony. In: Encyklopedie římské a germánské archeologie v Čechách a na Moravě, 303-311 (zde další literatura).
- KUNOW, J. 1998 (ed.): 100 Jahre Fibelformen nach Oscar Almgren. Forschung zur Archäologie im Land Brandenburg 5. Wünsdorf.
- BIERBRAUER, V. 1971: Zu den Vorkommen ostgotischer Bügelfibeln in Raetien II, Bayerische Vorgeschichtsblätter 36, 131-165.
- BÖHME, A. 1972: Die Fibeln der kastelle Saalburg und Zugmantel, Saalburg-Jahrbuch 29, 5-112.
- BÖHME, H. W. 1989: Eine Elbgermanische Bügelfibel des 5. Jahrhunderts aus Limetz-Villez (Yvelines, Frankreich), Archäologisches Korespondenzblatt 19, 397-406
- BÖHME- SCHÖNBERGER, A. 1994: Fibeln und Fibeltracht. Römische Kaiserzeit In: Hoops Reallexikon Bd. 8, 511-523.
- COSACK, E. 1979: Die Fibeln der älteren römischen Kaiserzeit in der Germania libera (Dänemark, DDR, BRD, Niederlande, ČSSR). Eine technologisch-archäologische Analyse. Neumünster.
- DEMETZ, S. 1999: Fibeln der Spätlaténe- und frühen römischen Kaiserzeit in den Alpenländern. Rahden/Westf.
- ETTLINGER, E. 1973: Die römische Fibeln in der Schweiz. Bern.
- EXNER, K. 1941: Die provinzialrömischen Emailfibeln der Rheinlande, Ber. RGK 29, (1939), 31-121.
- FUCHS, S. – WERNER, J. 1950: Die langobardischen Fibeln aus Italien. Berlin.
- GABSCH, J. 1965: Die norisch-pannonische Frauentracht im 1. und 2. Jahrhundert. München.
- GUGL, Ch. 1995: Die römische Fibeln aus Virunum. Klagenfurt.
- KOCH, A. 1998: Bügelkopffibeln der Mewrowingezeit im westlichen Frankreich. Mainz.
- JOBST, W. 1975: Die römischen Fibeln aus Lauriacum. Linz.
- MACZYŃSKA, M. 2001: Das Verbreitungsbild der Fibeln A. 67/68 und A.68 im Barbaricum, SIA XLIX, 1-2, 165-179.
- MEYER, E. 1960: Die Bügelkopffibel Arbeits- und Forschungsberichte zur sächsischen Bodendenkmalpflege 8, 216-349.
- PATEK, E. 1942: Verbreitung und Herkunft der römischen Fibeltypen von Pannonien, DissPann II/19, Budapest.
- PRÖTTEL, P. M. 1988: Zur Chronologie der Zwiebelknopffibeln, JRGZM, 35. Jahrgang, Teil 1, 347 nn.
- RIHA, E. 1979: Die römischen Fibeln aus Augst und Kaiseraugst. Augst.
- RIHA, E. 1994: Die römischen Fibeln aus Augst und Kaiseraugst. Die Neufunden seit 1975. Augst.
- SCHULZE, M. 1977: Die Spätkaiserzeitlichen Armbrustfibeln mit festem Nadelhalter. Bonn.
- THOMAS, S. 1966: Die provinzialrömischen Scheibenfibeln der römischen Kaiserzeit im freien Germanien, BJV 6, 119-178.
- THOMAS, S. 1967: Die germanischen Scheibenfibeln der römischen Kaiserzeit im freien Germanien, Berliner Jahrbuch für Vor- und Frühgeschichte 7, 1-187.
- VÖLLING, T. 1994: Studien zu Fibelformen der jüngeren vorrömischen Eisenzeit und ältesten römischen Kaiserzeit, Bericht der Römisch-Germanischen Kommission 75, 147-282.
- WERNER, J. 1961: Katalog der Sammlung Diergardt 1. Die Fibeln. Berlin.

Výběr literatury ke sponám DR A DSN ve střední Evropě (Čechy, Morava, Slovensko)

- ČEJKOVÁ, I. – DROBERJAR, E. – VYKOUKOVÁ, J. 1999: K využití elektronového rastrovacího mikroskopu při konzervaci spon z doby římské, Archeologie ve středních Čechách, 3, 193-203.
- DROBERJAR, E. 1999: Od plaňanských pohárů k vinařické skupině. (Kulturní a chronologické vztahy na území Čech v době římské a v časné době stěhování národů.) Sborník Národního muzea, řada A - Historie LIII, č. 1-2, 1-58.

- DROBERJAR, E. 1993: Germánský sídlištní objekt s římskou emailovanou sponou typu EXNER I 39 z Horních Věstonic, PV 1990, 39-54.
- DROBERJAR, E. 1997: Časně římské spony západní proveniencí v Čechách, Archeologie ve středních Čechách 1, 273-301.
- DROBERJAR, E. 1998: Zur Bedeutung der römischen Fibeln westlicher Provenienz für die Erkenntnis des Marbod-Reiches. In: Kunow, J. (ed.): 100 Jahre Fibelformen nach Oscar Almgren. Forschung zur Archäologie im Land Brandenburg 5. Wünsdorf, 403-410.
- FARKAŠ, Z. 1996: Římska spona z Bratislavy-Záhorskej Bystrice, AVANS 1994, 49-50.
- KOLNÍK, T. 1958: Nové ojedinelé nálezy spón z doby římskej a stahovania národov na juhozápadnom Slovensku, SLA VI, 380-387.
- KOLNÍK, T. 1964: Honosné spony mladšej doby římskej vo svetle nálezov z juhozápadného Slovenska, SLA XII, 409-446.
- KOLNÍK, T. 1965: K typológii a chronológii niektorých spon z mladšej doby římskej na juhozápadnom Slovensku, SLA XIII, 183-236.
- LAMIOVÁ-SCHMIEDLOVÁ, M. 1961: Spony z doby římskej na Slovensku, ŠZ AU SAV 5, Nitra.
- PERNÍČKA, R. M. 1985: Nález spony z doby římské u jeskyně Kůlna, okr. Blansko, SPFFBU E 30, 167-169.
- PEŠKAŘ, I. 1972: Fibeln aus der römischen Kaiserzeit in Mähren, Academia, Praha 1972.
- SAKAŘ, V. 1961: Spony s cibulovitými knoflíky ve střední Evropě, PA LII-2, 430-435.
- SAKAŘ, V. 1964: Příspěvek k problematice spon s křídélky na lučíku, ASM I, 182-190.
- SAKAŘ, V. 1998: Zur Geschichte der Erforschung und Interpretation importierter Fibeltypen der römischen Provinzen in der böhmischen Funden. In: Kunow, J. (ed.): 100 Jahre Fibelformen nach Oscar Almgren. Forschung zur Archeologie im Land Brandenburg 5. Wünsdorf, 399-402.
- SVOBODA, B. 1946: Destičkovité spony mladší doby císařství římského, PA 42, 1939-1946, 40-70.
- SVOBODA, B. 1948: Čechy a římské impérium. Praha.
- SVOBODA, B. 1955: Proinciální spona s nápisem z Chudonic (okr. Nový Bydžov), Studia Antiqua (Sb. k 70. nar. prof. Salače), Praha, 173-176.
- SVOBODA, B. 1965: Čechy v době stěhování národů. Praha.
- TEJRAL, J. 1982: Morava na sklonku antiky. Praha.
- TEJRAL, J. 1991: K chronologii spon z langobardských pohřebišť v Podunají. In: Pravěké a slovanské osídlení Moravy. Sborník k 80. narozeninám Josefa Poulíka. Brno, 231-249.
- TEJRAL, J. 1998: Die Grundprobleme der kaiserzeitlichen Fibelforschung im norddanubischen Raum. In: Kunow, J. (ed.): 100 Jahre Fibelformen nach Oscar Almgren. Forschung zur Archäologie im Land Brandenburg 5. Wünsdorf, 387-398.
- TEJRAL, J. 2001: Die germanische Silberfibel von Mušov und ihr archäologisch-historisches Umfeld, SIA XLIX, 1-2, 203-247.
- ZEMAN, J. 1961: Zvláštní rysy vývoje spon z mladší doby římské na Moravě a jihozápadním Slovensku, PA LII/2, 423-429.

I/2. Opasky a jejich kovové součásti v DŘ a DSN - výběr základní literatury

- BEMMAN, J. 1999: Norisch-pannonische Trachtbestandteile aus Mitteleuropa. Zur Bedeutung fremden Sachguts am Beginn der älteren römischen Kaiserzeit in Mitteleuropa, Arbeits- und Forschungsberichte zur Sächsischen Bodendenkmalpflege 41, 151-174.
- BULLINGER, H. 1969: Spätantike Gürtelbeschläge. Brügge.
- von CARNAP-BORNHEIM, C. 2002: Der Trachtschmuck, die Gürtel und das Gürtelzubehör, In: Peška, J. - Tejral, J. (eds.): Das Königsgrab aus der älteren römischen Kaiserzeit von Mušov (Tschechische Republik). RGZF 55, Mainz.
- GABSCH, J. 1965: Die norisch-pannonische Frauentracht im 1. und 2. Jahrhundert, München.
- MADYDA-LEGUTKO, R. 1986: Die Gürtelschnallen der römischen Kaiserzeit und der frühen Völkerwanderungszeit im mitteleuropäischen Barbaricum, BAR 360, Oxford.

- MADYDA-LEGUTKO, R. 1990: Doppeldornschnallen mit rechteckigem Rahmen im mitteleuropäischen Barbaricum, *Germania* 68, 551-585.
- MADYDA-LEGUTKO, R. 1990: Die Gürtelhaken der frühromischen Kaiserzeit im Gebiet des mitteleuropäischen Barbaricum, *Przegład archeologiczny* 37, 158-180.
- MADYDA-LEGUTKO, R. 1991: Importe von metallenen Gürtelteilen des römischen Heeres im mitteleuropäischen Barbaricum, *Archeologia (Warszawa)* XLII, 85-115.
- MOTYKOVÁ-ŠNEIDROVÁ, K. 1961: České nálezy prolamovaných zápon z nejstaršího období římského, *PA LII/2*, 405-413.
- MOTYKOVÁ-ŠNEIDROVÁ, K. 1964: Noricko-panonská kování opasků a jejich napodobeniny v Čechách, *PA* 55, 350-362.
- SOMMER, M. 1984: Die Gürtel und Gürtelbeschläge des 4. und 5. Jahrhunderts im römischen Reich. Bonn.
- VOIGT, T. 1977: Die Lochgürtelhaken im nördlichen Mitteleuropa zur Augusteischen Zeit. In: *Symposium Ausklang der Laténe-Zivilisation und Anfänge der germanischen Besiedlung im mittleren Donaugebiet*, Bratislava, 361-366.
-

I/3. Jehlice - výběr základní literatury

- BECKMANN, B. 1966: Studien über die Metallnadeln der römischen Kaiserzeit im freien Germanien. *Saalburg-Jahrbuch* 23, 5-106.
- RIHA, E. 1990: Der römischen Schmuck aus Augst und Kaiseraugst. Augst.
-

I/4. Prsteny a GEMMY – výběr základní literatury (Čechy, Morava, Slovensko)

- ONDŘEJOVÁ, I. 1982: Römischer Schmuck und Gemmen aus Böhmen und Mähren, *Concilium Eirene* 16, vol. 2, Praha, 165-169.
- ONDŘEJOVÁ, I. 2000: Römische Gemmen aus dem Burgstall bei Mušov. In: Bouzek, J.- Friesinger, H.- Pieta, K. (eds.): *Gentes, Reges und Rom*. Brno, 95-99.
- BOUZEK, J. - HOŠEK, R. - ONDŘEJOVÁ, I. 2001: Magical gem from Staré Město (?), *Studia Hercynia* V, 80-82.
- KOLNÍK, T. 1979: Skvosty antiky na Slovensku. Bratislava.
- KOLNÍK, T. 1984: Rímske a germánske umenie na Slovensku. Bratislava.
- KOLNÍK, T. 2002: Gnostic gem came from Abrahám, Slovakia, *Studia Hercynia* VI, 109-110.
- MRAZEK, I. 1996: Drahé kameny v pravěku Moravy a Slezska, Brno, 105 nn.
- ROMANOVSKÝ, A. 1995: Další nález antické gemmy u Mušova. In: *Sborník příspěvků z I. obnoveného sjezdu moravskoslezského archeologického klubu v Moravských Budějovicích*. Brno, 71-73.
- ŠEDO, O. 2000: Doba římská a doba stěhování národů. In: *Výzkumy - Ausgrabungen 1993-1998, Ústav archeologické památkové péče*. Brno, 57-58, obr. 69.
- ŠLANCAROVÁ, V. 2003: Antické gemy ze sbírek jihomoravských muzeí a institucí, (rkp. ročníkové práce, ulož. na ÚAM FF MU v Brně). Brno.

Výběr starších souborných a katalogových prací o prstenech a gemmách

- AMENT, H. 1991: Zur Wertschätzung antiker Gemmen in der Merowingerzeit, *Germania* 69/2, 401-424.
- BECKMANN, Ch. 1969: Metallfingerringe der römischen Kaiserzeit im freien Germanien. *Saalburg-Jahrbuch* 26, 5-106.
- BRANDT, E. 1968: Antike Gemmen in deutschen Sammlungen, Band I, Teil I. München.
- BRANDT, E. – SCHMIDT, E. 1970: Antike Gemmen in deutschen Sammlungen, Band I, Teil 2. München.
- BRANDT, E. et al. 1972: Antike Gemmen in deutschen Sammlungen, Band I, Teil 3. München.

- HENKEL, E. 1973: Die römischen Fingerringe der Rheinlande und der benachbarten Gebiete. Berlin.
- FURTWÄNGLER, A. 1900: Die antiken Gemmen. Geschichte der Steinschneidekunst im klassischen Altertum, sv. 3. Leipzig-Berlin.
- LIPPOLD, G. 1922: Gemmen und Kameen des Altertums und der Neuzeit. Stuttgart.
- WALTERS, H. B. 1926: Catalogue of Engraved Gems and Cameos Greek, Etruscan and Roman in the British Museum. London.
- ZWIERLEIN-DIEHL, E. 1969: Antike Gemmen in Deutschen Sammlungen. Berlin-München.
- ZWIERLEIN-DIEHL, E. 1973: Die antiken Gemmen des Kunsthistorischen Museums in Wien, Band I. Die Gemmen von der minoischen Zeit bis zur frühen römischen Kaiserzeit. München.
- ZWIERLEIN-DIEHL, E. 1979: Die antiken Gemmen des Kunsthistorischen Museums in Wien, Band II. Die Glasgemmen. Die Glaskameen. Nachträge zu Band 1, Die Gemmen der späteren römischen Kaiserzeit, Teil 1. Götter... (u. a.). München.
- ZWIERLEIN-DIEHL, E. (bearb.) 1991: Die antiken Gemmen des Kunsthistorischen Museum in Wien III. Die Gemmen der späteren römischen Kaiserzeit, Teil 2. Masken... (u. a.). München.
-

I/5. Náhrdelníky, závěsky a náramky – výběr základní literatury

- BECKMANN, Ch. 1981: Arm- und Halsringe aus Kastellen Feldberg, Saalburg und Zugmantel. Saalburg-Jahrbuch 37, 10-22.
- HEILIGENDORFF, W. 1959: Die Eimeranhänger der älteren römischen Kaiserzeit. Berliner Beiträge zur Vor- und Frühgeschichte (Gandert-Festschrift) 2, 42-50.
- KELLER, E. 1971: Die spätrömische Grabfunde in Südbayern. München.
- KLEEMAN, O. 1939: Zwei ostgermanische Kapselanhänger aus Glogau und die Verbreitung der Kapselanhänger. Altschlesien 8, 76-85.
- KOKOWSKI, A. 1997: Metalowe wisiorki w kształcie topora na terenie Barbaricum na północ i północny-wschód od limesu rzymskiego w okresie rzymskim i we wczesnym okresie wędrowek ludów. In: A. Kokowski (ed.), 20 lat archeologii w Małomeczu I, Lublin, 99-116.
- RIHA, E. 1990: Der römischen Schmuck aus Augst und Kaiseraugst. Augst.
- von Müller, A. 1956: Die birnen- und kugelförmigen Anhänger der älteren römischen Kaiserzeit. Offa 15, 93-114.
- TEMPELMANN-MĄCZYŃSKA, M. 1985: Die Perlen der römischen Kaiserzeit und der frühen Phase der Völkerwanderungszeit im mitteleuropäischen Barbaricum. Mainz.
- WÓJCIK, T. 1982: Pomorskie formy bransolet wezowatych z okresu rzymskiego. Materiały Zachodniopomorskie 24, 1978, 35-109.
-

II. NÁDOBY

II/1. Římské kovové nádoby (toreutika) – výběr základní literatury

- BOUZEK, J. 1984: Die römischen importierten Kleinbronzen und Bronzegerätschaften aus den Funden in der heutigen Tschechoslowakei. In: Toreutik und figürliche Bronzen der römischen Zeit. Berlin 1980, 59-62.
- EGGERS, H.-J. 1951: Der römische Import im freien Germanien. Hamburg.
- EKHOLM, G. 1961: Hemmoorer Eimer Skandnaviens, Acta Arch. (Kopenhagen) 32.
- HOCHMANOVÁ-VÁVROVÁ, V. 1974: Nový nález římské pánve na Moravě. In: Římské Importy. Praha, 12-17.
- KARASOVÁ, Z. 1996: Římské bronzové nádoby z Čech I-II, (rkp dipl. práce, ulož. na ÚAM FF MU v Brně. Brno.
- KARASOVÁ, Z. 1998: Die römischen Bronzegefäße in Böhmen. In: Fontes archaeologici

Pragenses 22. Praha.

KRASKOVSKÁ, Ľ. 1976: Rímske bronzové nádoby na Slovensku, SIA 24/2, 429-438.

KRASKOVSKÁ, Ľ. 1978: Roman Bronze Vessels from Slovakia. In: British Archaeolog. Reports 44, Oxford.

KREKOVIČ, E. 2000: Römische Bronzegefäße in der Slowakei. In: Bouzek, J.- Friesinger, H.- Pieta, K.- Komoróczy, B. (eds): Gentes, Reges und Rom. Brno, 117-120.

KUNOW, J. 1983: Der römische Import in der Germania libera bis zu den Markomannenkriegen. Studien zu Bronze- und Glasgefäße. Neumünster.

MISCHKER, R. 1991: Untersuchungen zu den römischen Metallgefäßen in Mittel und Westeuropa. Frankfurt-Mainz.

NUBER, H. U. 1972: Kanne und Griffschale. Ihr Gebrauch im täglichen Leben und die Beigabe in Gräbern der römischen Kaiserzeit, Ber. RGK 53, 1-232.

ONDROUCH, V. 1957: Bohaté hroby z doby rímskej na Slovensku. Bratislava.

PETROVSZKY, R. 1993: Studien zu römischen Bronzegefäßen mit Meisterstempeln. Buch am Erlbach.

POULSEN, E. 1991-92: Römische Bronzebecher. Typologie der Henkelattaschen mit Frauenmaske, Palmette und Tierprotomen, Acta Arch. 62, 209-230.

RADNÓTI, A. 1938: Bronzegefäße von Pannonien. In: Dissertationes Pannonicae II/6.

SAKAŘ, V. 1965: Značky na bronzových nádobách starší doby římské v Čechách, PA LVII, 149-159.

SVOBODOVÁ, H. 1994: Bronzegefäße aus der Antikensammlung des Nationalmuseums In Prag, PA LXXXV, 15-33.

SAKAŘ, V. 1994: Čechy a podunajské provincie římské říše, SNM XLV (1991), ř. A, č. 1-4., 22 nn.

SEDMAYER, H. 1999: Die römischen Bronzegefäße in Noricum. Montagnac.

TEJRAL, J. 1967: K otázce importu bronzových nádob na Moravu ve starší době římské, PA LVIII/1, 81-134.

WIELOWIEJSKI, J. 1985: Die spätkeltischen und römischen Bronzegefäße in Polen, Ber. RGZM 66, 123-320.

WIELOWIEJSKI, J. 1988: Studies of Roman Metal Vessels during the last Decade (1976-85), Archaeologia Polona XXVII, 15-67.

WILLERS, H. 1901: Die römischen Bronzebecher von Hemmoor. Leipzig.

II/2. Literatura k římskému sklu v DŘ a DSN - výběr základních souhrnných prací a katalogů

BARKÓCZI, L. 1988: Pannonische Glasfunde in Ungarn. Budapest.

BERGER, L. 1960: Römische Gläser aus Vindonissa. Basel.

FOLLMANN-SCHULZ, A.-B. 1988: Die römischen Gläser aus Bonn. Köln.

GOETHERT-POLASCHEK, K. 1977: Katalog der römischen Gläser des Rheinischen Landesmuseums Trier. Mainz.

GOETHERT, K.- POLASCHEK, K. 1980: Römische Gläser im Rheinischen Landesmuseum Trier. Trier.

ISINGS, C. 1957: Roman Glass from dated Finds. In: Archaeologia Traiectina II. Groningen/Djakarta.

KUNOW, J. 1983: Der römische Import in der Germania libera bis zu den Markomannenkriegen. Studien zu Bronze- und Glasgefäßen. Neumünster.

LUND HANSEN, U. 1989: Römischer Glasexport in das freie Germanien, Kölner Jahrbuch für Vor- und Frühgeschichte 22, 177-185.

RAU, G. 1972: Körpergräber mit Glasbeigaben des 4. nachchristlichen Jahrhunderts im Oder- Weichsel-Raum, Acta Praehistorica et Archaeologica 3, 109-214.

RÜTTI, B. 1991: Die römischen Gläser aus Augst und Kaiseraugst, Augst.

STAWIARSKA, T. 1987: Katalog paciorków szklanych z obszaru Polski północnej w okresie wpływów rzymskich. Wrocław/Warszawa/Kraków/Gdańsk/Łódź.

STAWIARSKA, T. 1999: Naczynia szklane okresu rzymskiego z terenu Polski. Warszawa.

TEMPELMANN-MACZYŃSKA, M. 1985: Die Perlen der römischen Kaiserzeit und der frühen Phase der Völkerwanderungszeit im mitteleuropäischen Barbaricum. Mainz.

Výběr literatury k nálezům římského skla v DŘ a DSN ve střední Evropě (Č, M, SI)

- BURDYCHOVÁ, H. 1996: Římské skleněné nádoby v germánském prostředí (Morava), rkp. seminární práce, ulož. na ÚAM FF MU v Brně. Brno.
- KRASKOVSKÁ, L. 1981: Römische Glasgefäße in der Slowakei, SIA XXIX/2, 377-392.
- KRASKOVSKÁ, L. 1988: Typy perál z doby římskej na Slovensku, ZSNM LXXXII, Historia 28, 93-105.
- KREKOVIČ, E. 1983: Poznámky k nálezom rímskych sklenených nádob na Slovensku, Musaica XXVI (XV), 157nn.
- LAMIOVÁ-SCHMIEDLOVÁ, M. 1993: Nálezy skla z praveku a včasnej doby dejinnej na východnom Slovensku, Východoslovenský pravek IV, 109-110.
- VARSÍK, V. 2009: Rímske sklo z niektorých germánskych sídlisk na západnom Slovensku. ŠZ AÚ SAV 45, 133-150.
-

II/3. KERAMIKA

A, TERRA SIGILLATA

Výběr základních prací:

- DRAGENDORFF, H. 1895: Terra Sigillata, Bonner Jahrbücher 96/97, 18-155.
- OSWALD, F.- PRYCE, T. D. 1920 (1966): An Introduction to the study of Terra Sigillata. London.
- OSWALD, F. 1936-37 (1964): Index of Figure-Types on Terra Sigillata (Samian Ware). Liverpool (London).

Jihogalská TS:

- KNORR, R. 1959: Terra Sigillata-Gefäße des ersten Jahrhunderts mit Töpfernamen. Stuttgart.

Středogalská TS:

- STANFIELD, J. A. – SIMPSON, G. 1958: Central Gaulish Potters. London.

Východogalská TS:

- FÖLZER, E. 1913: Die Bilderschüssel der ostgallischen Sigillata-Manufakturen. Bonn.

Rheinzabern:

- RICKEN, H. 1948: Die Bilderschüsseln der römischen Töpfer von Rheinzabern. Speyer.
- RICKEN, H. - FISCHER, Ch. 1963: Die Bilderschüsseln der römischen Töpfer von Rheinzabern, MRGK 7, Bonn (**Ri-Fi**).
- BERNHARD, H. 1981: Zur Diskussion um die Chronologie rheinzaberner Relieftöpfer, Germania 59, 79-93.

Westerndorf:

- KISS, K. 1946-48: A westerndorfi terra-szigilláta gyár, AÉ 7-9, 216-274.

Výběr katalogových prací o TS:

- OSWALD, F. 1948: The Terra Sigillata (Samian Ware) of Margidunum. Nottingham.
- KARNITSCH, P. 1955: Die verzierte Sigillata von Lauriacum. Linz.
- KARNITSCH, P. 1959: Die Reliefsigillata von Ovilava. Linz.
- GABLER, D. 1974: Sigillaten auf dem Gebiet des Palatium von Gorsium. Alba Regia 13.

B, Výběr novější literatury k nálezům TS ve střední Evropě (Čechy, Morava, Slovensko)

- DROBERJAR, E. 1991: Terra Sigillata in Mähren. Funde aus germanischen Lokalitäten. Brno.
- DROBERJAR, E. 1993: Die römische Keramik vom Burgstall bei Mušov, Mähren, AA 77, 44-48.
- KOLNÍK, T. 1984: Sigillata in der germanischen Gräbern der ČSSR. In: Studien zur römischen Keramik. Kallmünz/Opf, 69-79.
- KŘÍŽEK, F. 1966: Nové nálezy terry sigillaty na Slovensku, SIA XIV/1, 97nn.
- KUZMOVÁ, K. 1992: Podunajské múzeum Komárno. Katalóg III. Rímske zbierky. Komárno.

- KUZMOVÁ, K. 1994: Import terry sigillaty v predpolí severopanónskeho limitu, rkp. kandidátská práca, Nitra.
- KUZMOVÁ, K. 1997a: Pottery from the earth-and-timber fort at Iža brigehead of Brigetio. *Rei Cretanie Romanae Fautorum Acta* 35, 45-49.
- KUZMOVÁ, K. 1997b: Terra Sigillata im Vorfeld des Nordpannonischen Limes (Südwestslowakei). Nitra.
- KUZMOVÁ, K. 1997: Die Verbreitung der Sigillaten im Vorfeld des nordpannonischen Limes und sozial-ökonomische Aspekte, *Roman Frontier Studies* 1995, Oxford, 237-240.
- KUZMOVÁ, K.- ROTH, P. 1988: Terra sigillata v barbariku. Nálezy z germánských sídlisk a pohrebisk na území Slovenska, Nitra.
- SAKAŘ, V. 1956: Terra sigillata v českých nálezích, *PA XLVII*, 52-69.
- SAKAŘ, V. 1960: K počátkům dovozu terae sigillatae do středního Podunají. In: *Acta Universitatis Carolinae* 3/59 (Filipův sborník), 251-256.

C, KERAMIKA ŘÍMSKO-PROVINCIALNÍHO PŮVODU - výběr základní literatury

- BAATZ, D. 1977: Reibschale und Romanisierung, *Rei Cretariae Romanae Fauctorum Acta* 17-18, 147-158.
- BETTERMANN, K. 1934: Die bemalte Keramik der frühen römischen Kaiserzeit im rheinischen Germanien *Saalburger Jahrbuch* VIII, 97-119.
- BÓNIS, É. 1942: Die kaiserzeitliche Keramik von Pannonien I. (ausser den Sigillaten) *DissPan* II., Budapest.
- BÓNIS, É. B. 1980: Pottery. In: Lengyel, A. - Radan, G. T. B. (eds.): *The Archeology of Roman Pannonia*. Kentucky/Budapest, 357-379.
- BÓNIS, É. B. 1991: Glasierte Keramik der Spät Römerzeit aus Tokod, *Acta Archaeologica Academiae Scientiarum Hungaricae* 43, 97-150.
- BRUKNER, O. 1981: Rímska keramika u jugoslovenskom delu provincije Donje Panonije. Beograd.
- DUŠEK, S. 1989: Römische Reibschalen im germanischen Thüringen, *Alt-Thüringen* 24, 183-197.
- ETTLINGER, E. - STEIGER, R. 1971: Formen und Farbe römischer Keramik. Augst.
- GOESE, E. 1975: Die Gefässtypen der römischen Keramik im Rheinland. Bonn.
- HILGERS, W. 1969: Lateinische Gefäßnamen, Bezeichnungen, Function und Form römischer Gefässe aus den antiken Schriftquellen. Köln-Graz.
- GRÜNEWALD, M. 1979: Die Gefäßkeramik des Legionslagers von Carnuntum (Grabungen 1968-1974), *Die römische Limes in Österreich* XXIX, Wien.
- HEUKEMES, B. 1964: Römische Keramik aus Heidelberg. Bonn.
- JENSEN, I. 1984: Die Reibschale von Mannheim-Wallstadt, *Archäologische Nachrichten aus Baden* XXXII, 27-35.
- OTOMÁNYI, K. 1982: Fragen der spätrömischen eigeglätteten Keramik in Pannonien. Budapest.
- RUTKOWSKI, B. 1977: Die römische Keramik ausserhalb der Grenzen des Imperiums *Rei Cretar. Roman Fanctores* XVII/XVIII, 159-168.
- RUTKOWSKI, B. 1964: *Chronologia rzymskich importów ceramicznych w Polsce*, *Wiadomości archeol.* XXX, 75-83.
- SZÖNYI, E. T. 1973: Zur Verbreitung und Herstellung der sog. rätischen Keramik in Pannonien, *AAHung* XXV, 85-108.

D, Výběr literatury k nálezům keramiky římsko-provinciálního původu ve střední Evropě (Čechy, Morava, Slovensko)

- DROBERJAR, E. 1989: Římská importovaná keramika na sídlištích 1.-4. století na Moravě, I-II. (rkp. diplomové práce, ulož. na ÚAM FF MU v Brně). Brno.
- DROBERJAR, E. 1993: Die römische Keramik vom Burgstall bei Mušov, Mähren, *Archaeologia Austriaca* 77, 39-87.
- JANČO, M. 2003: Rímsko-provinciálna užitková keramika v Čechách, *Archeologie ve středních Čechách* 7, 261-318.
- KOLNÍK, T. 1958: Die pannonische Keramik mit Stempelverzierung und ihre Einflüsse in der Slowakei.

In: Epytombion Roman Haken. Praha, 61-70.

KREKOVIČ, E. 1973: Zur Frage der Reibschüsseln, *Musaica* XXIV, 99-107.

KREKOVIČ, E. 1976: K terminológii rímskoprovinciálnej keramiky, *AR* XXVIII, 547-549.

KREKOVIČ, E. 1981: Rímska importovaná keramika na Slovensku, *SlA* XXIX/2, 341-376.

KREKOVIČ, E. 1998: Römische Keramik aus Gerulata. In: *Studia archeologica et medievalia* IV. Bratislava.

KŘÍŽEK, F. 1958: Römische Keramik in der Tschechoslowakei. *Rei Cretanie Romanae Fautorum, Acta* 1, 18-24.

SAKAŘ, V. 1958: Římské keramické importy v domácím prostředí. In: *Referáty za r. 1957, Libice*, 107-114.

SAKAŘ, V. 1969: Nové možnosti interpretace keramických importů na území Římany neobsazené střední Evropy, *AR* XXI, 202-216.

SAKAŘ, V. 1978: Spotřební keramika římských provincií v českých nálezech, *ČNM* CXLVII, č. 3-4, 121-146.

SAKAŘ, V. 1985: O keramice římských provincií (kromě sigillat), *ZČSSA* XXVIII.

PERNIČKA, R. M. 1958: Zur Verbreitung und Typologie der römerzeitlichen Ringschüsseln, *SPFFBU-E* 3, 53-74.

PERNIČKA, R. M. 1963: Římskoprovinciální keramika v moravských nálezech, *SPFFBU-E* 8, 51-57.

E, KERAMIKA MÍSTNÍ PRODUKCE V DŘ

Dostupné sborníky:

1984: Römerzeitliche Drehscheibenware im Barbarikum. Symposium "Die Keramikproduktion in der ersten Jahrhunderten u. Z. in Mitteleuropa und ihre Bedeutung für den Fortschritt der Produktivkraftentwicklung". Weimar.

BIEGERT, S. - von SCHNURBEIN, S. - STEIDL, B. - WALTER, D. (eds.) 2000: Beiträge zur germanische Keramik zwischen Donau und Teutoburger Wald. *Kolloquien zur Vor- und Frühgeschichte*. Bonn.

Základní literatura o keramice místní produkce ve střední Evropě (Č, M, Sl)

ČIŽMÁŘOVÁ, J. 1989: Neue römerzeitliche Funde von Fensterurnen in Mähren, *ČMM* 74, vědy společenské, 73-76.

DROBERJAR, E. 1993: Objekt ze 2. století n. l. na sídlišti v Mikulově. K otázce vlivu římských kovových nádob na germánskou keramiku, *AR* XLV/3, 492-507.

DROBERJAR, E. 1996: Studie k relativní chronologii germánských sídlišť starší doby římské na Moravě, I-II. (rkp. disertační práce, ulož. na ÚAM FF MU v Brně). Praha - Brno.

DROBERJAR, E. 1997: Studien zu den germanischen Siedlungen der älteren römischen Kaiserzeit in Mähren. *FAP* 21, Praha.

HEČKOVÁ, J. 1991: Graficko-numerický prehľad keramiky z obytných objektov doby rímskej v Chotíne, *Študijné zvesti AÚ SAV* 27, 129-241.

JUREČKO, P. 1981: Problematika tzv. sivej keramiky v dobe rímskej so zreteľom na výsledky výskumu na východnom Slovensku, *Historica Carpatica* XII, 169-209.

KOLNÍK, T. 1993: K výskytu, etnickému určení a funkcii kvadratických a vaničkovitých misiek z doby rímskej na Slovensku, *Východoslovenský pravek* IV, Košice 111-115.

LAMIOVÁ-SCHMIEDLOVÁ, M. 1969: Römerzeitliche Siedlungskeramik in der Südostslowakei, *SlA* 17/2, 403-501.

LAMIOVÁ-SCHMIEDLOVÁ, M. 2000: Zriedkavé výzdobné motívy na neskororímskej keramike na východnom Slovensku, *SPFFBU* M 5, 15-23.

MOTYKOVÁ-ŠNEIDROVÁ, K. 1960: Drobná hliněná plastika z doby římského císařství z Čech, *Acta Universitatis Carolinae (Filipův sborník) 1959 (1960)*, 233-239.

PERNIČKA, R. M. 1966: Die Keramik der älteren Kaiserzeit in Mähren. Brno.

- PERNIČKA, R. M. 1970: Na kruhu vytáčená keramika jiříkovického typu z mladší doby římské v dosavadních výzkumech a literatuře. In: Sborník Josefu Poulíkovi k šedesátinám. Brno, 76-81.
- PERNIČKA, R. M. 1971: K rekonstrukci vývoje keramiky v době římské na Moravě, SPFFBU-E 16, 133-146.
- PERNIČKA, R. M. 1985: Keramika jiříkovického typu zdobená vodorovným žlábkováním, SPFFBU-E 30, 81-103.
- PEŠKAŘ, I. 1962: Moravské nálezy zoomorfní keramiky z doby římské, Sborník Československé společnosti archeologické 2, 279-288.
- PEŠKAŘ, I. 1988: Hrnčířské pece z doby římské na Moravě, PA 79, 106-169.
- TEJRAL, J. 1985: Spätromische und völkerwanderungszeitliche Drehscheibenkeramik in Mähren, Archaeologia Austriaca 69, 105-145.

F, Výběr literatury o domácí keramice naddunajského barbarika

- BEDNARCZYK, J. 1996: W poszukiwaniu trendu - z badań nad systemem technologicznym ceramiki grupy kruszańskiej kultury przeworskiej, Studia a materiały do dziejów kujaw - Niżu Polski vol. 6, 165-171.
- BUGAJ, E. 1999: Motywy figuralne na ceramice germańskiego kręgu kulturowego. Poznań.
- BURATYNSKI, S. 1976: Rzemieślnicza produkcja ceramiki siwej, toczonej z okresu wpływów rzymskich w Nowej Hucie i Igołomii, Prace Arch. XXII, Kraków, 89-112.
- DOBRZAŃSKA, H. 1993: The Site of the late Roman Period at Igołomia, near Cracow. The Settlement of Potters or Potters in the Settlement ? In: Actes du XIIe Congrès International des Sciences Phéhistoriques et Protohistoriques sv. III. Bratislava, 379-385.
- KOTIGOROŠKO, V. G. 1993: Gončarnoe proizvodstvo v věrchněm Potisje (3. stol. př. - 4. stol. n. l.), Východoslovenský pravek IV, 143-156.
- MACHAJEWSKI, H. 2001: Die Stempelverzierte Keramik in Westpommern. In: Festschrift A. Leube. Berlin, 359-371.
- MAKIEWICZ, T. 2001: Scheibengedrehte "graue" Keramik in Grosspolen, Ethnographisch - Archäologische Zeitschrift (EAZ) 42, Heft 1, 85-108.
- MOSCHKAU, R. 1963: Siedlungskeramik vom Übergang der älteren zur jüngeren Römischen Kaiserzeit aus Taucha - Dewitz, LKr. Leipzig, Ausgrabungen und Funde VIII, 97-100.
- PAZDA, S. 1966: Ceramika siwa na Dolnym Śląsku w świetle ostatnich odkryć, Silesia Antiqua VIII, 75-103.
- REYMAN, T. 1936: Problem ceramiki siwej na kole toczonej na tle odkryć w górnym dorzeczu Wisły, Wiadomości archeologiczne XIV, 147-175.
- RICHTHOFEN, B. von 1928: Germanische Krausengefäße des 4. Jahrhunderts n. Chr. Aus der Provinz Oberschlesien und ihre weitere Verbreitung, Mannus VI (Ergänzungsband), 73-95.
- SCHMID, P. 1965: Die Keramik des 1. bis 3. Jahrhunderts n. Chr. im Küstengebiet der südlichen Nordsee, Probleme der Küstenforschung im südlichen Nordseegebiet VIII, 9-71.
- SCHULDT, E. 1974: Germanische Töpferei in Mecklenburg. Schwerin.
- SCHULZ, W. 1929: Mitteldeutsche Drehscheibengefäße mit eingelättem Muster in spätromischen Zeit, Jahresschrift für Vorgeschichte der sächsisch-thüringischen Länder XVII, 58 nn.
- SZYDŁOWSKI, J. 1976: Zum Problem der Toneimergefäße der späten Przeworsk-Kultur, Archaeologia Austriaca, Beiheft XIV, (Festschrift für R. Pittioni) II, 198-213.
- UENZE, O. 1962: Keramik der frühesten Kaiserzeit aus Nordhessen, Fundberichte aus Hessen II, 140-158.
- WOLAĞIEWICZ, R. 1993: Ceramika kultury wielbarskiej między Bałtykiem a morzem Czarnym. Szczecin.

4. Ostatní nádoby (picí rohy, dřevěné nádoby, skříňky a vědra) – výběr literatury

- ANDRZEJOWSKI, J. 1991: Okucia rogów do picia z młodszego okresu przedrzymskiego i okresu wpływów rzymskich w Europie środkowej i północnej (Proba klasyfikacji i analizy chronologiczno-terytorialnej). Materiały Starożytne i Wczesnośredniowieczne 6, 7-120.

- BAATZ, D. 1998: Römische Holzgefäße der Sallburg. Sallburg-Jahrbuch 49.
- DROBERJAR, E. 2007: Mediteránní(?) dřevěná nádoba z doby stěhování národů v Záluží u Čelákovic. Archeologie ve středních Čechách 11, 457-466.
- GÁSPÁR, D. 1986: Römische Kästchen aus Pannonien. In: ANTAEUS. Mitteilungen des archäologischen Institutes der ungarischen Akademie der Wissenschaften XV/I,II.
- KORENÝ, R. - KOČÁRKOVÁ, R. - FRÁNA, J. 2008: Dřevěné nádoby z mladšího stupně doby stěhování národů v Čechách. Archeologie ve středních Čechách 12/2, 2008, 601-618, fototab. 9.-10.
- SAKAŘ, V. 1991: Kování římských skříněk v českých nálezech. ČNM - řada historická 160, 11-19.
- SZYDŁOWSKI, J. 1986: Holzgefäße der römischen Kaiserzeit im Oder-Weichsel-Gebiet. Saalburg-Jahrbuch 42, 70-82.
- ZEMAN, J. 1956: Dřevěná věderka doby římské a otázka jejich dalšího vývoje, Památky archeologické 47, 86-104.
-

III. Základní literatura k výbroji a výstroji doby římské

Sborníky:

- ARMA ET OLLAE. Studia dedykowane Proseforowi Andrzejowi Nadolskiemu w 70 roczicę pracy naukowej. Łódź 1992.
- VALLET, F. - KAZANSKI, M. (eds) 1993: L'armée et les Barbares du IIIe au VII siècle. Saint-Germain-en-Laye.
- von CARNAP-BORNHEIM, Claus (ed.) 1994: Beiträge zu römischer und barbarischer Bewaffnung in den ersten vier nachchristlichen Jahrhunderten. Lublin-Marburg.

Výběr základní literatury k výbroji a výstroji v DŘ a DSN

- BIBORSKI, M. 1994: Typologie und Chronologie der Ringknaufschwerter. In: Friesinger, H. - Tejral, J. - Stuppner, A. (eds.): Markomannekriege - Ursachen und Wirkungen. Brno, 85-97.
- BISHOP, M. C. - COULSTON, J. C. 1989: Roman Military Equipment. Aylesbury.
- COULSTON, J. C. 1988: Military Equipment and the Identity of Roman Soldiers. Proceedings of the Fourth Roman Military Equipment Conference. Oxford.
- ERDRICH, M. 1994: Waffen im mitteleuropäischen Barbaricum: Handel oder Politik, Journal of Roman Military Equipment Studies 5, 199-209.
- GOJDA, M. 1984: K problematice hrobů s výbrojí na středoevropských pohřebištích doby římské, AR XXXVI/1, 67-89.
- JAHN, M. 1916: Die Bewaffnung in der älteren Eisenzeit, etwa von 700 v. Chr. bis 200 n. Ch. Leipzig.
- JAHN, M. 1921: Der Reitersporn, seine Entstehung und früheste Entwicklung, Leipzig.
- JUNKELMANN, M. 1986: Die Legionen des Augustus. Der römische Soldat im archäologischen Experiment. Mainz am Rhein.
- JUNKELMANN, M. 1990: Die Reiter Roms. Teil I: Reise, Jagd, Triumph und Circusrennen, Mainz am Rhein.
- JUNKELMANN, M. 1991: Die Reiter Roms, Teil II: Der militärische Einsatz. Mainz am Rhein.
- JUNKELMANN, M. 1992: Die Reiter Roms, Teil III: Zubehör, Reitweise, Bewaffnung, Mainz am Rhein.
- JUNKELMANN, M. 2000: Römische Helme. In: Born, H. (Hrsg.): Sammlung Axel Guttman, Band VIII, Mainz am Rhein.
- KACZANOWSKI, P. 1992a: Bemerkungen zur Chronologie des Zustroms römischer Waffenimporte in das europäische Barbaricum. In: Probleme der relativen und absoluten Chronologie ab Laténezeit bis zum Frühmittelalter. Kraków, 171-186.
- KACZANOWSKI, P. 1992b: Importy broni rzymskich na obszarze europejskiego barbaricum. Kraków.
- KREJSOVÁ, J. 2003: Štít ve výbroji germánského bojovníka. (rkp. ročníkové práce, ulož. na

ÚAM FF MU v Brně). Brno.

LEUBE, A. 1988: Bewaffnung und Kampfesweise. In: Die Germanen, Band 1, 346-355.

MUSIL, J. 1994: Römische Waffen und Rüstungen aus Böhmen, PA LXXXV-1, 5-14.

PLEINER, R. 1982: K výrobní technologii germánských zbraní, SIA 30/1, 79-101.

RADDATZ, K. 1967: Die Bewaffnung der Germanen in der jüngeren römischen Kaiserzeit. Göttingen.

RADDATZ, K. 1985: Die Bewaffnung der Germanen vom letzten Jahrhundert v. Chr. Bis zur Völkerwanderungszeit. In: Temporini, H. – Hase, W. (eds): Aufsteig und Niedergang der römischen Welt II, Bd. 12/3. Berlin/New York, 281-361.

ROBINSON, H. RUSSELL 1975: The armour of the imperial Rome. London.

RYBOVÁ, A. 1972: Svazky zbraní z mladší doby římské v Sendražicích, o. Hradec Králové PA LXIII/2, 498 nn.

ULBERT, G. 1968: Römische Waffen des 1. Jahrhunderts n. Ch. Stuttgart.

IV. NUMISMATIKA DOBY ŘÍMSKÉ

Výběr novějších příruček o římské numismatice:

HLINKA, B. - RADOMĚŘSKÝ, P. 1975: Peníze, poklady, padělky. Praha, 40-49.

PETRÁŇ, Z. - FRIDRICHOVSKÝ, J. 1993: Mince císařského Říma, Praha.

KURZ, K. 1995: Úvod do antické numismatiky 2. Římské mince. Praha.

- práce obsahuje soupis všech hlavních děl a příruček sloužících k určování římských mincí

Výběrová literatura k numismatice DŘ A DSN ve střední Evropě

BOUZEK, J. 1986: Význam mincí a jiných římských importů v barbarském prostředí, Slovenská numizmatika 9, 191-198.

CASTELIN, K. 1976: O mincích Kvádů, Numismatický sborník 14, 5-13.

ČERNOHORSKÝ, K. 1965: Zapomenuté nálezy římských mincí na Moravě z konce 18. a počátku 19. století, PA XLVII, 70-85.

DOBIÁŠ, J. 1938: Roman imperial coins as a source for germanic Antiquities. Transactions of the International Numismatic Congress 1936. London, 160-178.

DROBERJÁR, E. 1984: Nálezy římských mincí na Havlíčkovobrodsku, Členské informace České numismatické společnosti, pobočka Jihlava.

FITZ, J. 1978: Der Geldumlauf der römischen Provinzen im Donaugebiet Mitte des 3. Jahrhunderts, Budapest – Bonn.

JANČO, M. 1998: Nálezy římských mincí na hradisku Závist, AR L/4, 387-396.

JANČO, M. 2000: Nálezy římských mincí z Dolních a Horních Počernic. Niekoľko poznámok k nálezom římských mincí z germánských sídlisk a z germánských hrobů v Čechách, AR LII/1, 54-78.

KOLNÍKOVÁ, E. 1964: Nález římského aes grave s keltskými mincemi v Nitre, SIA XII-2, 391-408.

KOLNÍKOVÁ, E. 1972: K interpretácii nálezů římských mincí na Slovensku, Slovenská numizmatika 2, 7-114.

KOLNÍKOVÁ, E. 1973: Ku konfrontácii nálezů mincí s výsledkami bádania o dobe římskej na Slovensku, SIA 21, 167-186.

KOLNÍKOVÁ, E. 1980: Římské mince na Slovensku, Bratislava.

KOLNÍKOVÁ, E. 1986: Kritický rozbor nálezů římských mincí na Slovensku, Slovenská Numizmatika 9, 59-97.

KOLNÍKOVÁ, E. 1993: Sporný (?) nález římských mincí z Podhorode. Problém hodnověrnosti hromadných nálezů římských mincí, Východoslovenský pravek IV, 117-125.

KONIK, E. 1965: Znaleziška monet rzymskich na Śląsku, Wrocław-Warszawa-Kraków.

KŘÍŽEK, F. 1956: K počátkům římského mincovnictví, Numismatický sborník 3, 5-63.

KUNISZ, A. 1985: Finds of Roman coins in Little Poland, Wrocław.

KURZ, K. 1986: Vnitřní směna u tzv. barbarských kmenů ve starověku II. K charakteru vnitřní směny na území barbarika, Slovenská numizmatika 9, 179-189.

- MILITKÝ, J. 1995: Nálezy keltských a antických mincí v jižních Čechách. Zlatá stezka, Sborník prachatického muzea 2, 34-67.
- MILITKÝ, J. 2000: Nálezy tzv. barbarských napodobenin pozdně římských solidů v Čechách, (Příspěvek k problematice nálezů zlatých mincí z období stěhování národů), SNM A-Historie, LIV/1-4 (V. Sakařovi k 70. narozeninám), 129-140.
- MINAROVIČOVÁ, E. 1978: Římské mince z Patiniec, okr. Komárno, Slovenská numismatika 5, 205-214.
- MINAROVIČOVÁ, E. 1984: Rímske republikánske denáre v Slovenskom národnom múzeu, Slovenská numizmatika VIII, 193.
- MINAROVIČOVÁ, E. 1990: Římské mince v zbírkách Slovenského národního muzea. Bratislava.
- NEMEŠKALOVÁ-JIROUDKOVÁ, Z. 1961: K současným úkolům numismatiky doby římské, PA LII/2, 436-441.
- NEMEŠKALOVÁ-JIROUDKOVÁ, Z. 1962: Příspěvek k otázce nálezů jednotlivých římských mincí v Čechách, Numismatický sborník 7, 43-60.
- NEMEŠKALOVÁ-JIROUDKOVÁ, Z. 1965: Libčevský poklad. Nástin jeho historického významu, Numismatické listy 20, 33-41.
- ONDROUCH, V. 1934: Der Römische Denarfund von Vyškovce. Bratislava.
- ONDROUCH, V. 1964: Nálezy keltských, antických a byzantských mincí na Slovensku. Bratislava.
- PERNIČKA, R. M. 1959: Novější nálezy římských antických mincí na Moravě, Moravské numismatické zprávy 6, 3-7.
- POCHITONOV, E. a J. 1952: Používali Germáni římských mincí jako platidla?, Numismatické listy VII, 105-108.
- POCHITONOV, E. 1955: Nálezy antických mincí. In: Nohejlová-Prátová, E. (ed.): Nálezy mincí v Čechách, na Moravě a ve Slezsku I. Praha, 87-308.
- SEJBAL, J. 1988: Der römische Stützpunkt bei Mušov in Südmähren und die Münzfunde, Folia Numismatika 3 (Supplément Ad Acta Musei Moraviae 73), 3-12.
- SEJBAL, J. jr. 1992: Antyczne monety na terenie dzisiejszych Moraw i ich znaczenie. In: Szlak bursztynowy, Łódź, 84-90.
- SVOBODA, B. 1964: Významný přínos k datování doby stěhování národů v Čechách, Numismatický sborník 8, 5-15.
- VARSÍK, V. 2002: Římské mince z Bratislavy-Trnávky, Slovenská numizmatika XVI, 41-50.
- VAVŘÍN, P. 1999: Význam mincí a jiných předmětů provinciálního původu v barbarském prostředí, (rkp. ročníkové práce, ulož. na ÚAM FF MU v Brně). Brno.

Základní literatura k dalším vybraným skupinám inventáře pod jednotlivými hesly v encyklopedii E. Droberjara (2002)